

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Забезпечення економічного розвитку в умовах цифровізації
Викладач 	СИБІРЦЕВ Володимир Васильович доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування ЦНТУ
Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) Галузі знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» Спеціальність: С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» Спеціалізація: С1.01 Економіка Освітньо-наукова програма: «Економіка»
Контактний телефон	+38(0522) 39-05-39 (кафедра фінансів, банківської справи та страхування)
Е-mail	sybirtsev@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Обов'язкова дисципліна. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120, у т.ч. лекції – 26 годин, практичні заняття – 13 годин, самостійна робота – 81 година. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська.
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається паралельно з викладанням наступних дисциплін: Філософія науки, Англійська мова за профілем наукової спеціальності, Педагогіка вищої школи, Інформаційні технології в науковій діяльності, Тренди розвитку нової економіки.

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Забезпечення економічного розвитку в умовах цифровізації» є формування в аспірантів системного розуміння механізмів забезпечення сталого економічного розвитку в умовах цифрової трансформації, аналізу цифрових технологій, стратегій розвитку, ризиків та інструментів підвищення економічної стійкості.

Завдання дисципліни «Забезпечення економічного розвитку в умовах цифровізації» спрямовані на формування у здобувачів знань, умінь та навичок щодо:

- розкриття теоретичних основ цифрової економіки та економічного розвитку;
- дослідження механізмів цифрової трансформації економічних систем і процесів;
- аналізу ролі держави, інституцій і фінансових інструментів;
- оцінки ефективності цифрових стратегій і політик, ідентифікації ризиків та соціально-економічних наслідків цифровізації, розробки механізмів стійкості;
- формування стратегічного бачення сталого цифрового розвитку та стратегічного прогнозування розвитку цифрової економіки.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Інтегральну компетентність (ІК)

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні компетентності (СК):

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.

СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей

СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

СК09. Здатність генерувати моделі сталого та інноваційного розвитку економічних систем, обґрунтовуючи пріоритети їх структурної модернізації, повоєнного відновлення та смарт-спеціалізації на макро-, мезо- та мікрорівнях в умовах цифровізації.

СК10. Здатність продукувати новітні рішення у сфері управління людським капіталом та гармонізації соціально-трудова відносин, що спрямовані на активізацію інноваційних процесів у сфері зайнятості та підвищення продуктивності праці в умовах становлення нової економіки.

Програмні результати навчання (РН):

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

PH08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми

PH09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

PH11. Проектувати механізми сталого та інноваційного розвитку економіки, визначати напрями структурної трансформації та повоєнного відновлення територій в умовах цифровізації.

PH12. Формувати новітні підходи до управління людським капіталом та розробляти інструментарій гармонізації соціально-трудових відносин, що слугують каталізатором інноваційних трансформацій у сфері нової економіки та зайнятості.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Політикою курсу передбачено, що здобувачі вищої освіти дотримуватимуться принципів академічної доброчесності та повною мірою усвідомлюють наслідки в разі їх порушення.

Під час освітнього процесу в Центральноукраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація здійснюють свою діяльність відповідно до Положення про організацію освітнього процесу, Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО, а також Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Завдання
1	Тема 1. Теоретико-методологічні основи економічного розвитку в умовах цифровізації 1.1. Еволюція теорій економічного розвитку та їх трансформація в умовах цифровізації. 1.2. Цифровізація як новий фактор економічного зростання. 1.3. Цифрова економіка: зміст, структура та логіка формування.	12	1. Оволодіння сучасним понятійно-категоріальним апаратом економічного розвитку в умовах цифровізації. 2. Розуміння ролі цифровізації у трансформації економічного зростання. 3. Вміння застосовувати теоретичні положення для наукового аналізу цифрових економічних процесів.
2	Тема 2. Цифрова трансформація економічних систем: рівні, механізми та наслідки 2.1. Рівні цифрової трансформації економічних систем: мікро-, мезо- та макровимір. 2.2. Інституційні та структурні зрушення в економічних системах під впливом цифровізації. 2.3. Вплив цифрової трансформації на продуктивність та конкурентоспроможність економічних систем.	12	1. Розуміння багаторівневої логіки цифрової трансформації економічних систем. 2. Аналіз інституційних та структурних наслідків цифровізації. 3. Оцінювання впливу цифрових змін на продуктивність і конкурентоспроможність. 4. Застосування категоріального апарату для наукових досліджень.
3	Тема 3. Інституційне забезпечення економічного розвитку в умовах цифровізації 3.1. Роль держави та регуляторів у цифровій трансформації економічного розвитку.	12	1. Аналіз інституційних механізмів цифрового розвитку. 2. Оцінка ролі держави у цифровій трансформації економіки.

	<p>3.2. Цифрові інститути та платформи як елементи інституційної архітектури цифрової економіки.</p> <p>3.3. Нормативно-правове забезпечення функціонування цифрової економіки.</p>		<p>3. Застосування нормативно-правових підходів в економічних дослідженнях.</p> <p>4. Використання категоріального апарату цифрової інституційної економіки.</p>
4	<p>Тема 4. Цифрові технології як драйвери економічного розвитку</p> <p>4.1. Ключові цифрові технології економічного розвитку: Big Data, штучний інтелект, blockchain та Інтернет речей.</p> <p>4.2. Платформенні бізнес-моделі в цифровій економіці як механізм масштабування економічної вартості.</p> <p>4.3. Сучасні аналітичні інструменти і цифрові технології пошуку, оброблення та аналізу інформації.</p>	12	<p>1. Розуміння ролі ключових цифрових технологій у розвитку економіки.</p> <p>2. Аналіз платформенних бізнес-моделей та їх економічні наслідки.</p> <p>3. Оцінка багаторівневих ефектів цифровізації.</p> <p>4. Застосування аналітичних інструментів і цифрових технологій пошуку, оброблення та аналізу інформації у наукових дослідженнях.</p>
5	<p>Тема 5. Людський капітал та ринок праці в умовах цифровізації економіки</p> <p>5.1. Трансформація компетентностей і навичок у цифровій економіці.</p> <p>5.2. Вплив цифрових технологій на структуру зайнятості та форми праці.</p> <p>5.3. Соціально-економічні виклики цифрової трансформації ринку праці.</p>	12	<p>1. Аналіз впливу цифровізації на людський капітал.</p> <p>2. Оцінка структурних зміни ринку праці.</p> <p>3. Виявлення соціально-економічних ризиків цифрових трансформацій.</p> <p>4. Застосування категоріального апарату у наукових дослідженнях.</p>
6	<p>Тема 6. Інноваційна екосистема цифрової економіки та розвиток цифрового підприємництва</p> <p>6.1. Стартап-екосистеми та інноваційні кластери як основа цифрового економічного розвитку.</p> <p>6.2. Венчурне фінансування та інвестиційна підтримка цифрових інновацій.</p> <p>6.3. Роль університетів, наукових центрів і знанневих хабів у цифровій інноваційній екосистемі.</p>	12	<p>1. Аналіз інноваційних екосистем цифрової економіки.</p> <p>2. Оцінка ролі венчурного фінансування в економічному розвитку.</p> <p>3. Дослідження взаємодії науки, освіти та підприємництва.</p> <p>4. Застосування категоріального апарату інноваційної економіки.</p>
7	<p>Тема 7. Фінансові механізми забезпечення економічного розвитку в умовах цифровізації</p> <p>7.1. FinTech та цифрові фінансові інструменти в сучасній економіці.</p> <p>7.2. Цифрові інвестиційні платформи та нові моделі фінансування розвитку.</p> <p>7.3. Державна підтримка та фінансове стимулювання цифрових інновацій.</p>	12	<p>1. Аналіз фінансових механізмів цифрової економіки.</p> <p>2. Оцінка ефективності цифрових інвестиційних моделей.</p> <p>3. Дослідження ролі держави в стимулюванні інновацій.</p> <p>4. Застосування фінансово-економічного категоріального апарату у дослідженнях.</p>
8	<p>Тема 8. Регіональний і територіальний розвиток у контексті цифровізації</p> <p>8.1. Smart-регіони та smart-громади як модель цифрового територіального розвитку.</p> <p>8.2. Цифрова інфраструктура як чинник регіонального розвитку.</p> <p>8.3. Подолання цифрових диспропорцій та інклюзивний розвиток територій.</p>	12	<p>1. Аналіз впливу цифровізації на регіональний розвиток.</p> <p>2. Оцінка ролі інфраструктури у цифровій економіці територій.</p> <p>3. Розробка підходів до скорочення цифрових диспропорцій.</p> <p>4. Застосування категоріального апарату у дослідженнях просторового розвитку.</p>
9	<p>Тема 9. Цифрові ризики, безпека та економічна стійкість розвитку в умовах цифровізації</p> <p>9.1. Цифрові ризики економічного розвитку в умовах цифровізації.</p> <p>9.2. Кібербезпека як ключовий елемент економічної безпеки цифрової економіки.</p> <p>9.3. Забезпечення економічної стійкості та адаптивності в цифровій економіці.</p>	12	<p>1. Ідентифікація цифрових ризиків розвитку економіки.</p> <p>2. Аналіз економічних наслідків кіберзагроз.</p> <p>3. Застосування концепції resilience у дослідженнях цифрової економіки.</p> <p>4. Формування пропозицій щодо підвищення економічної стійкості.</p>
10	<p>Тема 10. Стратегічні напрями забезпечення сталого економічного</p>	12	<p>1. Аналіз цифрових стратегій розвитку економіки.</p> <p>2. Оцінка ролі цифровізації в</p>

	розвитку в умовах цифровізації 10.1. Національні та наднаціональні стратегії цифрового економічного розвитку. 10.2. Цифровізація як інструмент економічної стійкості в умовах криз і воєнних викликів. 10.3. Перспективи та сценарії розвитку цифрової економіки.		кризових умовах. 3. Використання сценарного підходу у стратегічних дослідженнях. 4. Формування пропозицій щодо сталого цифрового розвитку.
Разом		120	

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма підсумкового контролю: залік.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг здобувача із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, участі в лекційних дискусіях, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Оцінка здобувачам вищої освіти вище 60 балів може виставлятися без виконання ними підсумкової залікової роботи. В такому разі виставлення оцінки підсумкового семестрового контролю не передбачає обов'язкової присутності здобувача на заліку. У разі, якщо сума рейтингових балів менша ніж 60, але виконані умови допуску до семестрового контролю, здобувач вищої освіти виконує на останньому за розкладом занятті залікову контрольну роботу. За бажанням, здобувач вищої освіти має право на виконання залікової контрольної роботи з метою підвищення кількості балів, які були набрані ним протягом семестру.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти протягом семестру, та кількість балів за виконання підсумкової залікової роботи додається і разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та дворівневою шкалою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Зараховано
82-89	B	Зараховано
74-81	C	Зараховано
64-73	D	Зараховано
60-63	E	Зараховано
35-59	FX	Незараховано
1-34	F	Незараховано

6. Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Бутенко Н.В., Кошук А.Г. Цифрова трансформація підприємницької діяльності в розрізі реалізації концепції «Індустрія 4.0». *Проблеми економіки*. 2018. № 4. С. 7-12. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2018-4_0-pages-7_12.pdf

2. Гнездовський О., Домашенко С., Морозов Д. Вплив цифрового фінансового простору на економічний розвиток: аналіз потенціалу та перспективи для України. *Економіка та суспільство*. 2024. №65. URL:

<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-117>

3. Гражевська Н.І., Чигиринський А.М. Цифрова трансформація економіки в умовах посилення глобальних ризиків і загроз. *Економіка та держава*. 2021. № 8. С. 53-57. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/8_2021/11.pdf

4. Любохинець Л.С., Шпуляр Є.М. Цифрова трансформація національної економіки: сучасний стан та тренди майбутнього. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2019. №4. С. 213-217 URL: <https://elar.khmnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/ef44f9ed-1606-4923-babb-9a331cd0788a/content>

5. Мельник Л.Г., Карінцева О.І., Кубатко О.В., Сотник І.М., Завдов'єва Ю.М. Цифровізація економічних систем та людський капітал: підприємство, регіон, народне господарство. *Механізм регулювання економіки*. 2020. №2. С.928. URL:

https://mer.fem.sumdu.edu.ua/content/articles/issue_45/Leonid_Hr_Melnyk_Oleksandra_I_Karintseva_Oleksandr_V_Kubatko_Iryna_M_Sotnyk_Yuliia_M_Zavdovieva_Digitization_of_Economic_Systems_and_Human_Capital.pdf

6. Олешко Т. І., Касьянова Н. В., Смерічевський С. Ф., Іванченко Н. О., Пономаренко І. В. Цифрова економіка: підручник. Київ: Національний авіаційний університет, 2022. 200 с. URL: https://vstup.htek.com.ua/wp-content/uploads/2024/10/27.3-Digital_economy.pdf

7. Радіонов Ю. Сутність та стан сучасного розвитку цифровізації економіки України. *Економіка та суспільство*. 2025. (71). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-41>

8. Стратегія здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1467-2021-%D1%80#n15>

9. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/stratehiya-staloho-rozvytku-ukrayiny-do-2030-roku>

10. Тищенко Д.С. Цифрова трансформація як драйвер розвитку економіки. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2023. Вип. 4 (04). С. 38-45. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewById/2010619>

11. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2020_digitalization.pdf

12. Череп О.Г., Дашко І.М., Бехтер Л.А., Підлісний Р.О. Переваги та виклики цифровізації економіки України. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2024. Т.9. № 1. URL: <http://ujae.org.ua/wp->

[content/uploads/2024/02/ujae_2024_r01_a21.pdf](#)

13. Al-Zoubi, W.K. Economic Development in the Digital Economy: A Bibliometric Review. *Economies*. 2024. 12. 53. URL: <https://doi.org/10.3390/economies12030053>

14. European Commission. Shaping Europe's digital future. A European strategy for data. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/strategy-data>

15. Herasymiuk K., Zabolotenko D., Buryk Z. Digital Transformation As A Driving Force Behind Contemporary Economic and Social Change. *International Journal of Basic and Applied Sciences*, 2025, Vol. 14(6), pp. 453–462. URL: <https://doi.org/10.14419/5e3kah23>

16. OECD. Digital Economy Outlook 2024 (Volume 2): Strengthening Connectivity, Innovation and Trust. Paris: OECD Publishing, 2024. 356 c. URL: <https://doi.org/10.1787/3adf705b-en>

17. Radionov Yu.D. Digitization of the Economy of Ukraine Under Marthial Law. Information Progress and Technology Transforming the World: *monograph*. Edited by Irina Tatomyr, Liubov Kvasnii. Praha: OKTAN PRINT. 2024. 342 p. P. 204-219. URL: <https://doi.org/10.46489/ipatttw-24-24>

18. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). *Digital Economy Report 2024: Shaping an environmentally sustainable and inclusive digital future*. Geneva: UNCTAD, 2024. 178 c. URL: <https://unctad.org/publication/digital-economy-report-2024>

19. Verbivska, L., Abramova, M., Gudz, M., Lyfar, V., Khilukha O. Digitalization of the Ukrainian economy during a state of war is a necessity of the time. *Revista Amazonia Investiga*. 2023. 12(68). P. 184-194. URL: <https://doi.org/10.34069/AI/2023.68.08.17>

20. Zatonatskiy D. Institutional support for the formation of digital infrastructure in the conditions of European integration processes: a case for Ukraine. *Фінанси України*. 2023. № 2. С. 71-89. URL: https://finukr.org.ua/docs/FU_23_02_071_uk.pdf

Додаткова:

1. Андрощук Г.О. Цифрова трансформація європейської економіки: стан та місце України. *Інформація і право*. 2023. № 1(44). С. 67-78. URL: https://ippi.org.ua/sites/default/files/8_27.pdf

2. Гавриленко Н.Г., Тарасенко І.О. Сучасні тенденції цифровізації економіки: проблеми та перспективи розвитку. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки*. 2021. №3 (47). Т.1 С.36-46 URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/19138/1/20211220_301.pdf

3. Герасименко О. Вдосконалення механізму створення спільних цінностей держави, бізнесу та суспільства. *Фінансовий простір*. 2023. №4(52). С. 37-45. URL: <https://fp.lnu.edu.ua/index.php/fp/article/view/941>

4. Голобородько А. Ю. Цифрова економіка: підходи та особливості розвитку. *Бізнес Інформ*. 2022. №9. С. 10–18. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2022-9_0-pages-10_18.pdf

5. Гуржій Н. М., Назарова С. О., Васирина О. Р. Цифрова економіка та її вплив на зміну споживчих звичок і ринкових стратегій: цифрові трансформації та інституційний контекст. *Академічні візії*. 2024. №30. URL: <https://academy->

vision.org/index.php/av/article/view/1037

6. Котелевець Д. О. Тенденції розвитку цифрової економіки в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, 2022. №5. URL: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-5-03-01>

7. Краус Н. М., Голобородько О. П., Краус К. М. Цифрова економіка: тренди та перспективи авангардного характеру розвитку. *Ефективна економіка*. 2018. № 1. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6047>

8. Марченко О. Цифрова економіка в Україні: основні тенденції та перспективи розвитку. *Галицький економічний вісник*. 2020. Т. 65. № 4. С. 34-39. URL: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2020.04

9. Плікус І. Й. Цифрова економіка: ключові тренди в світі та перспективи для України. *Молодий вчений*. 2019. № 12 (76). С. 470-476. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-12-76-101>

10. Попадинець Н. М., Олексюк Г. В. Інструменти смарт-економіки: теоретичний і практичний підходи. *Економіка України*. 2024. № 12(757). С. 6784. URL: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2024.12.067>

11. Рощина Н., Шевчук О., Кустарьова К. Дослідження міжнародного фінансового ринку в умовах діджиталізації: нові можливості. *Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. 2021. №18. С. 44-50. URL: <https://ev.fmm.kpi.ua/article/view/231459/230433>

12. Сибірцев В.В., Задорожня Л.М. Особливості поведінкових фінансів в умовах цифрової економіки *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2024. С.81-91. URL: [https://economics.kntu.kr.ua/pdf/12\(45\)/10.pdf](https://economics.kntu.kr.ua/pdf/12(45)/10.pdf)

13. Сибірцев В. В., Кравченко В. П., Подплетній В. В. Особливості використання цифрових технологій на фінансовому ринку. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2023. Вип. 39. С.25-29. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/957>

14. Скіцько В. І., Дідух І. В. Фінтех у сфері платежів: світовий досвід, тенденції та перспективи. *Бізнес Інформ*. 2020. №5. С. 402-408. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-5-402-4Q8>

15. Фісуненко П., Берестюк М. Систематизація поглядів на сутність поняття «цифрова економіка». *Сталий розвиток економіки*. 2025. №4 (55). С. 556-563. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-55-75>

16. Kotsiurba O.Y., Sybirtsev V.V., Melnyk T.A. Financial self-sufficiency of territorial communities and provision mechanisms in conditions of decentralization. *Economic management: theory and practice. Chumachenko readings*. 2023. С. 82-94. URL: <https://www.chumachenko-readings.org>

17. Volodymyr Sybirtsev, Maksym Dubyna, Sergii Stepanenko, Tetiana Staverska, Vitaliy Romanchukevich, Anton Vloko. Sustainable development of banking institutions in the conditions of macrofinancial instability and digital economy. *RISUS – Journal on Innovation and Sustainability*. Volume 16, número 2 – 2025. ISSN: 2179-3565. P. 166-179 URL: <http://doi.org/10.23925/2179-3565.2025v16i2p166-179>

Законодавчі та нормативні документи:

1. Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» № 80/94-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80/94-вр>

2. Закон України «Про захист персональних даних» № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>
3. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22.05.2003р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
4. Закон України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги». *Відомості Верховної Ради України*, 2017, № 45. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
5. Закон України «Про електронну комерцію». *Відомості Верховної Ради України*, 2015, № 45. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>
6. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» № 2163-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19>
7. Розпорядження Кабінету міністрів України від 31 грудня 2024 р. № 1351-р. «Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text>

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Верховна Рада України. *Офіційний сайт*. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Державна служба статистики України. *Офіційний сайт*. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України. *Офіційний сайт*. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
4. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України. *Офіційний сайт*. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>
5. Міністерство фінансів України. *Офіційний сайт*. URL: <https://minfin.gov.ua/>
6. Міністерство цифрової трансформації України. *Офіційний сайт*. URL: <https://thedigital.gov.ua/>

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування ЦНТУ, Протокол №1 від 28 серпня 2025 р.